

NIEZBĘDNIK PRAWNY

Zmiany w Kodeksie karnym które weszły w życie z dniem 1 października 2023 r.

Dane aktualne na dzień 22.02.2024 r.

Z dniem 1 października 2023 r. weszły w życie ZMIANY w Kodeksie karnym:

- Likwidacja kary 25 lat więzienia
- Bezwzględne dożywocie
- Wyższe kary za najcięższe przestępstwa
- Wyższe grzywny
- Podwyższenie progu wykroczenia
- Odpowiedzialność karna nieletnich
- Obligatoryjny przepadek pojazdu mechanicznego
- Nowe typy przestępstw
- Fałszywe oskarżenie innej osoby o popełnienie przestępstwa

Wprowadzono NOWE TYPY PRZESTĘPSTW:

- przyjęcie zlecenia zabójstwa (dodano art. 148 a k.k.)
- przygotowanie do zabójstwa (dodano art. 148 par. 5 k.k.)
- uchylenie się od obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznana krzywdę albo nawiązki (dodano art. 244 c k.k.)
- kradzież karty bankomatowej (dodano art. 278 par. 1 a k.k.)
- kradzież tablicy rejestracyjnej pojazdu (art. 306 c par. 1 k.k.)
i użycie cudzej tablicy rejestracyjnej (art. 306 c par. 2 k.k.)

Oprócz likwidacji kary 25 lat więzienia, ustawodawca wprowadził elastyczny wymiar kar od 1 miesiąca do 30 lat pozbawienia wolności oraz karę dożywotniego pozbawienia wolności bez możliwości warunkowego zwolnienia.

W praktyce oznacza to, iż nie będzie można stosować **instytucji warunkowego zwolnienia** wobec osoby skazanej na karę dożywotniego pozbawienia wolności w wypadku gdy:

a) czynu popełnionego po wcześniejszym skazaniu za przestępstwo **przeciwko życiu i zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, bezpieczeństwu powszechnemu lub za przestępstwo o charakterze terrorystycznym**

- na dożywotnie pozbawienie wolności albo pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 20 lat (dodany art. 77 par. 3 k.k.)

b) gdy charakter i okoliczności czynu oraz postępowanie i charakter sprawy wskazują, iż jego **pozostawanie na wolności spowoduje trwałe niebezpieczeństwo** dla życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (dodany art. 77 par. 4 k.k.)

WYŻSZE KARY ZA NAJCIEŹSZE PRZESTĘPSTWA

Nowelizacja kodeksu karnego zaostroża także odpowiedzialność karną wobec sprawców popełniających następujące przestępstwa:

1. zgwałcenie dziecka;
2. zgwałcenie ze szczególnym okrucieństwem;
3. zgwałcenie z następstwem w postaci śmierci ofiary;
4. gwałt na kobiecie ciężarnej;
5. spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
6. bójka i pobicie;
7. rozbój;
8. gwałt z posługiwaniem się bronią;
9. gwałt z nagrywaniem przebiegu czynu;
10. kierowanie grupą terrorystyczną.

WYŻSZE GRZYWNY - NIE DLA WSZYSTKICH

W kwestii najniższej liczby stawek dziennych w dalszym ciągu najniższa stawka dzienna to 10.

Ustawodawca po reformie wprowadza jednak odstępstwo od tej reguły, a mianowicie :
- jeżeli przestępstwo zagrożone jest zarówno grzywną, jak i karą pozbawienia wolności, grzywnę wymierza się w wysokości nie niższej niż:

- **50 stawek** - jeżeli czyn zagrożony jest karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą roku;
- **100 stawek** - jeżeli czyn jest zagrożony karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat;
- **150 stawek** - jeżeli czyn jest zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą 2 lata.

WYKROCZENIA, ZATARCIE SKAZANIA I PRZEDAWNIENIE

Podwyższony został także **próg wykroczenia**, a mianowicie kradzież, paserstwo czy niszczenie mienia do kwoty 800 zł będzie tylko wykroczeniem, a nie przestępstwem. (Przed 1 października ta granica wynosiła 500 zł)

Zmieniono i dodano przepisy dotyczące **zatarcia skazania**.

Przy warunkowym zawieszeniu wykonania kary dotychczasowe 6 miesięcy po upływie okresu próby zamieniono na 1 rok (zmieniony art. 76 par. 1 k.k.).

Zmieniono przepisy o **przedawnieniu**, wprowadzając m.in. zmianę w art. 105 k.k. i wyłączając przedawnienie m.in. w przypadku najcięższych zbrodni, a także na szkodę małoletniego poniżej 15 lat

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA NIELETNICH

Istotną zmianą:

Nieletni, którzy po ukończeniu 14 roku życia, a przed ukończeniem 15 roku życia, dopuszczają się czynu zabronionego w postaci zabójstwa typu kwalifikowanego (art. 148 § 2 lub 3), a okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają oraz zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że stosowanie środków wychowawczych lub poprawczych nie jest w stanie zapewnić resocjalizacji nieletniego, będą mogli odpowiadać oni na zasadach określonych w kodeksie karnym.

OBLIGATORYJNY PRZEPADEK POJAZDU MECHANICZNEGO

Obligatoryjny przepadek pojazdu mechanicznego - czyli bat na pijanych kierowców, przepis wchodzi w życie 14 marca 2024 r.

Gdy sprawca popełnienia przestępstwo prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, sąd będzie zobowiązany orzec przepadek pojazdu, chyba że zawartość alkoholu w organizmie sprawcy była niższa niż 1,5 promila we krwi lub 0,75 mg/dm³ w wydychanym powietrzu albo nie prowadziła do takiego stężenia.

W przypadku prowadzenia pojazdu przez sprawcę w stanie nietrzeźwości w warunkach recydywy - wówczas do przepadku pojazdu dochodzi niezależnie od stopnia stanu nietrzeźwości

Jeżeli przepadek pojazdu byłby niemożliwy z powodu zbycia pojazdu, utraty lub zniszczenia, wówczas sąd orzeka przepadek równowartości pojazdu, a w sytuacji w której pojazd nie stanowiłby wyłącznej własności sprawcy, orzeka się nawiązkę w wysokości co najmniej 5.000,00 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

STOWARZYSZENIE NA RZECZ PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO „DOGMA” – INFORMACJE

Potrzebujesz pomocy prawnej? Masz pytania, wątpliwości? Obawiasz się o swoje prawa? **Zadzwoń i zapisz się na darmową poradę prawną!**

Wykaz punktów z aktualnymi numerami telefonów do zapisów można znaleźć na stronie internetowej:

<https://dogma.org.pl/>

Dodatkowe informacje można uzyskać również pod numerem infolinii:
79 88 69 599

ZAPISZ SIĘ NA PORADĘ:

- na stronie np.ms.gov.pl
- dzwoniąc pod numer 32 776 30 31
- wysyłając email na adres npp@umtychy.pl
- osobiście w Biurze Obsługi Klienta
Urząd Miasta Tychy, al. Niepodległości 49

POMOC UZYSKASZ W PUNKCIE

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Mediacji

Wielofunkcyjny Budynek „Balbina Centrum”
ul. Barona 30/212, piętro I

  pn - pt
9:00 - 13:00

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Mediacji

Ośrodek Interwencji Kryzysowej
ul. Nowokościelna 27

  pn - pt
13:00 - 17:00

Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego i Mediacji

Wielofunkcyjny Budynek „Balbina Centrum”
ul. Barona 30/212, piętro I

  pn - pt
13:30 - 17:30

Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego i Mediacji

Biurowiec
ul. Grota Roweckiego 42/327, piętro III

  pn - pt
8:00 - 12:00

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Mediacji

Biurowiec
ul. Grota Roweckiego 42/327, piętro III

  pn - pt
12:30 - 16:30

Zadanie sfinansowano ze środków Miasta Tychy
pozyskanych w ramach
dotacji z budżetu Państwa

Ministerstwo Sprawiedliwości

Urząd Miasta Tychy
umtychy.pl/pomoc-prawna